

terne s pleternom ornamentikom), jednobrodna crkva Sv. Gaudencija šiljasta svoda i nova trobrodna katedrala s trolisnim pročeljem. Njezin plastični ukras (kapiteli, portal) izvela je u oblicima rane renesanse mlet. radionica Bartolomea Buove. U XVII. joj je st. dograđen polygonalni prezbiterij i sagrađen odvojeni zvonik (krčki majstor Gallo). U katedrali su oltari i slike iz razdoblja XVI–XVIII. st., a u riznici zlatni i srebrni liturgijski pribor iz XIV–XVIII. st. te misno ruho iz XV–XVIII. st. U kaptolskome arhivu čuvaju se iluminirani kodeksi iz XV. st. Drvene gotičke skulpture iz XV. st. nalaze se u riznici, u Sv. Gaudenciju i na Vijaru, a iz XVI. st. u crkvi na groblju. Kraj grada u uvali Vijar, uz jednobrodnu crkvu Sv. Marije, šiljasta svoda (iz 1414), osnovali su franjevci trećoreci, glagoljaši, potkraj XV. st. samostan. Glagoljski natpisi iz XVI. i XVII. st. datiraju faze dogradnja crkve i samostana.

U Arheološkoj zbirci Osora, smještenoj u staroj vijećnici, nalazi se u atriju lapidarij s rim., starokršć., ranosrednjovj. i mlet. epigrafskim spomenicima te s ulomcima pleterne ornamentike, a u katu zbirka prapov. i rim. grobnih priloga.

LIT.: Inventario degli oggetti d'arte d'Italia, V. Provincia di Pola, Roma 1935. — B. Fucić, Izvještaj s puta po otocima Cresu i Lošnju, Ljetopis JAZU, 1949, 55. — A. Mohorovičić, Pregled i analiza novo otkrivenih objekata historijske arhitekture na području grada Osora, Bulletin JAZU, 1952, 1–2. — Isti, Prilog analizi razvoja historijske arhitekture na otocima Lošnju i Cresu, Ljetopis JAZU, 1954, 59. — B. Marušić, Novi spomenici ranosrednjovjekovne skulpture u Istri i na kvarnerskim otocima, Bulletin JAZU, 1955, 8. — A. Mohorovičić, Osor (Apsyrtides–Apsoros), Bulletin JAZU, 1956, 9–10. — A. Deanović, Mali vječni grad Osor, Osor 1981. — D. Glogović, Predmeti starijeg bronzanog doba iz grobova na Kavanelli kraj Osora, u knjizi: Arheološka istraživanja na otocima Cresu i Lošnju, Zagreb 1982. — A. Faber, Počeci urbanizacije na otocima sjevernog Jadrana (Arheološka topografija Osora), ibid. — N. Jakšić, Ulomci skulpture XI. stoljeća iz Osora, ibid. — A. Badurina, Osorski evanđelistar, ibid. — Isti, Iluminirani rukopisi katedrale u Osoru, Radovi IPU, 1984, 8. — B. Fucić, Apsyrtides, Mali Lošinj 1990. B. F. i R.

OSORSKI EVANĐELISTAR, rukopisni kodeks (190 × 273 mm) pisan lat. jezikom beneventanom na pergamentu; ima 59 listova. Pisan je u Osoru 1070 (ili 1081), što se vidi iz najave blagdana Uskrsa. Na kraju ima *Exultet* iz doba nastanka i jedne *Laudes* iz 1373, u kojima se među ostalim moli i za »kralja našega«, što je dokaz suvereniteta ugarsko-hrv. kralja Ljudevita I (Velikoga) nad otocima Cresom i Lošnjem. Iluminiran je fitomorfnim i teratomorfim inicijalima, a na dva mjesta pojavljuje se i ljudski lik. Čuva se u Vatikanskoj biblioteci pod nazivom *Evangelium Apsarense* (signatura Borg. Lat. 339).

LIT.: P. Cagin, Manuscrits de Musée Borgia, Revue des Bibliothèques (Paris), 1912, str. 41–73. — A. Badurina, Osorski evanđelistar, u knjizi: Arheološka istraživanja na otocima Cresu i Lošnju, Zagreb 1982. A. Bad.

OSTENZORIJ → POKAZNICA

OSTOJA, Mirko, kipar (Dol na Braču, 6. II. 1921). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1941 (I. Meštrović). Radi u drvu, kamenu, mramoru.

OSOR, stara vijećnica i katedrala



OSORSKI EVANĐELISTAR. Rim, Vatikanska biblioteka

bronci i željezu portrete, aktove i figuralne kompozicije (*Portret djevojke*, 1948; *Sjedeći akt*, 1951; *Portret Voje Dimitrijevića*, 1957). Autor je niza spomenika II. svj. r. (Dvor na Uni, Bileća, Banovići, Nevesinje, Bol na Braču). Stil mu je realističan, s elementima stilizacije; poslije 1960. stvara slobodnije, razigrane oblike. — Samostalno izlagao u Splitu 1959. Ilustrirao slikovnicu B. Čopića *Oj sokole* 1967. Bavi se pedagoškim radom.

LIT.: Z. Tonković, Mirko Ostojica (katalog), Bol 1981. — T. Lalin, Mirko Ostojica, Zagreb 1995. Ž. Sa.

OSTOJA, Tomislav, kipar (Split, 20. VIII. 1931). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1957. Bio je suradnik Majstorske radionice A.

T. OSTOJA, Ljeto XIV

